
KUSTWACHT VOOR HET KONINKRIJK DER
NEDERLANDEN IN HET CARIBISCH GEBIED

JAARVERSLAG 2016

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
1. Algemeen	4
1.1. Inleiding.....	4
1.2. Missie, taken en prioriteiten	4
1.3. Beschikbare middelen Kustwacht	5
1.4. Informatievoorziening.....	5
1.5. Samenwerking.....	5
1.6. Voorlichting.....	7
1.7. Ontwikkelingen in 2016 (met een doorkijk naar 2017).....	7
2. Doelstellingen en resultaten.....	10
2.1. Inleiding.....	10
2.2. Algemeen overzicht van resultaten per taakgebied.....	10
2.3. Operaties.....	12
2.4. Personeel.....	15
2.5. Materieel.....	17
3. Financiële verantwoording	19
3.1. Algemeen	19
3.2. Financieel jaarverslag.....	19
Afkortingen	22

1. Algemeen

1.1. Inleiding

Op basis van de Rijkswet Kustwacht legt de Minister van Defensie, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, met dit jaarverslag verantwoording af over het functioneren van de Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied (hierna: de Kustwacht). Hoofdstuk 1 zet de missie, taken en prioriteiten, evenals de globale verdeling van de beschikbare capaciteiten van de Kustwacht uiteen. Ook de informatie huishouding van en voor de Kustwacht, de (internationale) samenwerking en de ontwikkelingen die de verslagperiode overstijgen, komen in dit hoofdstuk aan bod.

In hoofdstuk 2 worden de resultaten van 2016 afgezet tegen de doelstellingen uit het Jaarplan 2016 in de domeinen Operaties, Personeel en Materieel. Hoofdstuk 3 bevat de financiële verantwoording voor 2016.

1.2. Missie, taken en prioriteiten

1.2.1. Missie

De algemene missie van de Kustwacht luidt:

“Het leveren van maritieme veiligheid in het Caribisch gebied in het algemeen en het Caribisch deel van het Koninkrijk in het bijzonder op het gebied van opsporing, toezicht en dienstverlening.”

1.2.2. Taken

De Kustwacht voert deze missie uit door middel van algemene (preventieve) patrouilles en gerichte (repressieve) intelligence gestuurde acties. Patrouilles zijn gericht op het stelselmatig observeren en controleren van vaargedrag en dragen bij aan de zichtbaarheid en informatie-opbouw van de Kustwacht. Het is het streven om de operationele inzet meer en meer te baseren op het concept van IGO, in samenspraak of in nauwe samenwerking met andere (internationale) diensten, gericht op daadwerkelijke overtredingen en/of misdrijven en thema's. In beide vormen is sprake van de elementen presentie, waarnemen, voorkomen, vaststellen en optreden bij noodsituaties en ongewenst gedrag.

De inzet van de kustwachtmiddelen is gericht op opsporing, toezicht en dienstverlening. De capaciteit van de Kustwacht wordt over de verschillende taakgebieden verdeeld, met inachtneming van:

- a. de justitiële prioriteiten in de uitvoering van de kustwachttaken, zoals vastgesteld door de Ministers van (Veiligheid en) Justitie van de landen in het Justitieel beleidsplan;
- b. de verantwoordelijkheid voor een 24-uurs dekking van het *Search and Rescue* (SAR) verantwoordelijkheidsgebied van de Kustwacht, dat een groot deel van de Caribische Zee beslaat;
- c. de beleidsaccenten van de bij de Kustwacht betrokken departementen van de 4 landen.

1.2.3. Prioriteitstelling

Op grond van het Jaarplan 2016 en het Justitieel Beleidsplan 2014-2017 lagen de (justitiële) prioriteiten in 2016 bij:

- a. de bestrijding van grensoverschrijdende drugstransporten van of naar of in de nabijheid van de (ei-)landen van het Koninkrijk in het Caribisch gebied;
- b. de opsporing van vuurwapens;
- c. de bestrijding van mensenhandel, illegale immigratie en mensensmokkel en daaraan gerelateerde criminele activiteiten.

1.3. Beschikbare middelen Kustwacht

De Kustwacht beschikt voor de uitvoering van haar taken over eigen middelen en over een moderne infrastructuur. Voor de operationele inzet staan de varende en vliegende eenheden centraal. In 2016 bestond de varende capaciteit uit drie Cutters (elk voorzien van een bijboot), een reserve bijboot, tien Super-RHIB's en vijf Boston Whalers van de Justice klasse, evenals 92 vaardagen met het stationsschip van de Koninklijke Marine.

De vliegende capaciteit werd uitgevoerd met twee DASH-8 maritieme patrouillevliegtuigen die 1900 vlieguren voor de Kustwacht realiseren (en maximaal 300 uur ten behoeve van de Commandant der Zeemacht in het Caribisch Gebied / Commander Task Group 4.4¹) en twee AW-139 helikopters die contractueel maximaal 1000 vlieguren voor de Kustwacht maken. Verder stelt het Ministerie van Defensie 290 vlieguren van de boordhelikopter van het stationsschip beschikbaar. In 2016 is deze capaciteit gedeeltelijk geleverd door een - op Hato gestationeerde - Cougar helikopter. Tot slot beschikt de Kustwacht over een walradarsysteem op de Benedenwindse eilanden, dat de inzet van de varende en vliegende eenheden ondersteunt.

De inzet van de beschikbare kustwachtmiddelen was in 2016 grotendeels conform het Jaarplan en zoals de voorgaande jaren volgens de 80-20 procent verhouding. Dit betekent dat op jaarbasis bij circa 80 procent van de inzet het accent ligt op de prioritaire opsporingstaken (zie sub paragraaf 1.2.3.) en bij 20 procent op de overige (toezichthoudende en dienstverlenende) taken. Toezichthoudende taken zijn onder andere het toezicht op de maritieme grenzen, de visserij, het (maritieme) milieu, de scheepvaart en het douanetoezicht. De dienstverlenende taken omvatten onder andere *Search and Rescue* (SAR), steunverlening aan ketenpartners, hulpverlening en rampenbestrijding. Overigens geldt bij de toepassing van deze inzet dat SAR-meldingen altijd voorrang hebben.

Conform het Jaarplan zijn voor de varende en vliegende eenheden vaar- en vliegnormen vastgesteld op basis van de personele, materiële en budgettaire kaders.

1.4. Informatievoorziening

In het Lange Termijn Plan (LTP) 2009-2018 voor de Kustwacht is het concept van Informatie Gestuurd Optreden (IGO) als fundament voor de doorontwikkeling van de Kustwacht gelegd. IGO betekent voor de Kustwacht dat een efficiënte inzet van middelen plaatsvindt op basis van gerichte keuzes c.q. thema's en de beschikbare informatie. Per inzet wordt dus voorafgaand bezien wie, wat, waar, wanneer en op welke manier het best voor een bepaald doel kan worden ingezet. Deze informatie wordt verkregen door het inwinnen, verrijken en analyseren van gegevens van eigen eenheden, open bronnen en partnerdiensten.

Effectieve uitvoering van IGO vereist adequaat informatiemanagement. De Kustwacht maakt daarom gebruik van de applicatie ACTPOL. Het ACTPOL-systeem verbetert enerzijds de gegevensverwerking door de Kustwacht en vergemakkelijkt (op termijn) de uitwisseling van gegevens met andere partners in de justitiële keten, anderzijds stelt het de Kustwacht in staat de geregistreerde data te analyseren tot operationaliseerbare informatie.

1.5. Samenwerking

De Kustwacht is een schakel in de (maritieme) rechtshandavingsketen van het Caribisch deel van het Koninkrijk. Samenwerking met andere partners in de keten, zowel lokale partners als regionale en internationale partners, is essentieel voor het succesvol optreden van de Kustwacht.

1.5.1. Samenwerking binnen het Koninkrijk

De samenwerking tussen de Kustwacht en andere lokale partners is binnen het Koninkrijk per land op beleidsmatig niveau georganiseerd in het "Vierhoek overleg". Dit overleg is in 2016 in totaal zeven maal bijeengekomen (3x op Curaçao, 3x op St. Maarten en 1x op Aruba). Aan dit overleg nemen de hoofden

¹ CZM CARIB/CTG 4.4

van politie, immigratie, douane, kustwacht en openbaar ministerie deel onder voorzitterschap van de procureur-generaal van het betreffende Land. Het overleg omvat de uitwisseling van informatie, afstemming van operationele zaken en nadere uitwerking van de prioriteitstelling bij de opsporing van het betreffende land. Daarnaast heeft - op operationeel niveau - regulier overleg plaatsgevonden tussen het Openbaar Ministerie van de diverse landen, de maritieme steunpunten en de Kustwachtstaf.

Tot slot heeft er in juni 2016 een themadag plaatsgevonden, waarbij alle deelnemers van de justitiële keten van de eilanden aanwezig waren. Tijdens deze themadag zijn de onderwerpen 'samen gaan van opsporingsbevoegdheden en toezichthoudende bevoegdheden' en 'informatie-uitwisseling' onder de loep genomen en heeft het afpakteam Curaçao een presentatie gegeven. De themadag is dermate goed ontvangen dat er in 2017 wederom een themadag zal worden georganiseerd.

Ook op het niveau van de verschillende steunpunten is zowel regulier als ad hoc overleg gevoerd met de ketenpartners en zijn diverse gezamenlijke acties uitgevoerd. Met de oprichting van een zogenaamd Fusion center te Aruba, waarbij diverse ketenpartners zijn betrokken, is een eerste stap gezet in een netwerk georiënteerde omgeving en een gezamenlijke aanpak van criminele activiteiten.

1.5.2. Internationale samenwerking

a) *Bilaterale samenwerking met de VS*

In het kader van maritieme drugsbestrijding werkt de Kustwacht samen met de *Joint Interagency Task Force South* (JIATFS) en regionale/internationale partners. Deze samenwerking had, net als in de voorgaande jaren, in 2016 betrekking op de uitvoering van operaties, informatie- en kennisuitwisseling en opleidingen.

De uitwisseling van informatie en de operationele samenwerking met JIATFS vond primair plaats via CZMCARIB in zijn functie van *Commander Task Group 4.4* (CTG 4.4).

Ten behoeve van de SAR-taken bij de Bovenwinden werd samengewerkt met de Amerikaanse en de Franse kustwacht. Bij de Bovenwinden grenst het SAR-verantwoordelijkheidsgebied van het Koninkrijk aan het verantwoordelijkheidsgebied van de VS (Puerto Rico) en die van de Frans Caribische eilanden (*Maritime Rescue and Coordination Center* [MRCC] Fort De France te Martinique).

b) *Het Regionaal Maritiem Verdrag (Verdrag van San José)*

Dit verdrag is in 2010 in werking getreden voor het Koninkrijk. Het verdrag bevordert de samenwerking tussen de Kustwacht en haar internationale partners op het gebied van internationale maritieme drugsbestrijding en verruimt het operatiegebied en de bevoegdheden van de Kustwacht. In 2016 heeft de Kustwacht samen met andere verdragspartijen het Verdrag frequenter en met succes toegepast. Het optreden op basis van het verdrag van San José heeft geleid tot een aantal drugsvangsten. Door het Ministerie van Buitenlandse Zaken is, zowel in het Caribisch Gebied als in Nederland, veelvuldig aandacht gevraagd voor het Verdrag om de operationele toepassing ervan te verduidelijken en het aantal verdragspartijen uit te breiden. De Kustwacht leverde hiervoor expertise.

c) *Bilaterale samenwerking met Frankrijk*

In 2016 zijn SAR-acties uitgevoerd in het SAR-verantwoordelijkheidsgebied van Frankrijk op basis van nauw contact tussen het Joint Rescue and Coordination Center (JRCC) van het Kustwacht centrum te Curaçao en het MRCC Fort de France te Martinique. De samenwerking in de vorm van gezamenlijke patrouilles en patrouilles in wederzijdse territoriale wateren is gecontinueerd conform de voorwaarden van het in 2013 overeengekomen samenwerkingsprotocol tussen de Franse regionale commandant in Martinique en de directeur kustwacht. Eerder was afgesproken om de samenwerking te optimaliseren op basis van een bestaande Frans-Nederlandse douane overeenkomst. Dit voorstel is nog steeds in beraad bij de Franse autoriteiten te Parijs.

De plannen voor een walradarsysteem, o.a. op het Franse deel van St. Maarten, zijn als gevolg van herprioritering in Frankrijk opgeschort.

d) *Bilaterale samenwerking met Venezuela, Colombia, de Dominicaanse Republiek en Haïti.*

Met Venezuela bestaat sinds 1997 een bilaterale samenwerkingsovereenkomst op het gebied van SAR. In het kader van deze overeenkomst wordt jaarlijks een SAR-oefening gehouden. Deze jaarlijkse oefening “*Open Eyes*” heeft als gevolg van budgettaire problemen in Venezuela in 2016 niet plaatsgevonden.

De Kustwacht maakt voor de uitvoering van haar taken met regelmaat gebruik van internationaal luchtruim binnen de *Flight Information Region* (FIR) van Maiquetia (Venezuela). In 2011 hebben het Koninkrijk en Venezuela vastgesteld dat internationaalrechtelijk geen verplichting bestaat tot het vragen van toestemming voor het gebruik van de FIR. De Kustwacht stelt Venezuela vanuit internationale verplichtingen (veiligheidsgronden) wel vooraf in kennis van het gebruik van de FIR. Alle vluchten binnen de Maiquetia FIR konden dit jaar gewoon doorgang vinden.

In het kader van de bilaterale samenwerkingsovereenkomst met de Dominicaanse Republiek op het gebied van SAR was oorspronkelijk afgesproken dat de Kustwacht jaarlijks de SAR-oefening “*Vigilant Eyes*” organiseert. De laatste jaren is in samenspraak met de autoriteiten van de Dominicaanse Republiek besloten in plaats van aan deze oefening “*Vigilant Eyes*” gezamenlijk deel te nemen aan de grote, door de VS georganiseerde regionale oefening “*Tradewinds*”. Omwille van financiële redenen heeft de Kustwacht echter in 2016 niet aan de oefening “*Tradewinds*” kunnen deelnemen.

In 2016 is in overleg met het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Defensie verder gewerkt aan het opstellen van een MOU met Jamaica, waarin samenwerking op het gebied van SAR en drugsbestrijding wordt uitgewerkt. De afronding van deze MOU is in de tweede helft van dit jaar in een versnelling geraakt en het is de verwachting dat deze medio 2017 kan worden ondertekend.

Met Haïti is een zogenaamde Letter of Intent (LOI) op SAR-gebied geschreven en vervolgens in november ondertekend. Op basis van deze Letter of Intent kan meer informatie worden gedeeld.

1.6. Voorlichting

Ook in 2016 heeft de Kustwacht een actief voorlichtingsbeleid gevoerd in de media. De Facebook pagina ([facebook.com/kwcarib](https://www.facebook.com/kwcarib)) wordt frequent bezocht en heeft in 2016 meer dan 5000 volgers met een bereik van meer dan 30.000 mensen. In 2016 heeft de ondersteuning van KWCARIB een aantal keren het internationale nieuws gehaald. Naast de onderscheppingen van drugs voornamelijk in de wateren rondom Curaçao en Aruba, heeft de illegale immigratie op zee vanuit Venezuela ook veel aandacht getrokken. Belangrijke media zoals de New York Times en Telemundo hebben hier uitgebreid over bericht en hebben KWCARIB ook zeer positief in beeld gebracht. Het actief betrekken van de lokale media heeft ook gezorgd voor een beter beeld van de werkzaamheden bij de bevolking. Bij de werving is dit te merken aan de grote hoeveelheid aanmeldingen voor de initiële opleiding.

1.7. Ontwikkelingen in 2016 (met een doorkijk naar 2017)

Vervanging VHF - In 2016 is conform planning verder gewerkt aan het vervangingsproces van het Very High Frequency (VHF) netwerk. Door het wegvallen van de projectleider bij de Defensie Materieel Organisatie (DMO) is de voortgang gestagneerd. Daarom zal in 2017 de Kustwacht met zowel het oude als het nieuwe VHF-systeem moeten werken.

Automatic Identification System - Het op St. Kitts geplande station voor het Automatic Identification System (AIS) is in 2016 nog niet gerealiseerd. In 2017 zal daarom in samenwerking met Rijkswaterstaat Zee & Delta (RWS ZD) verder worden gewerkt aan het deelproject “aanschaf hardware en de data verbinding St Kitts – Curaçao” en de realisatie hiervan. Doel is uitbreiding en het robuust maken van de ‘Automatic Identification System’ (AIS)-dekking rondom Saba en Sint Eustatius, waarbij in 2014 AIS-dekking op de Sababank is gerealiseerd. Voor de uitbreiding zal gebruik worden gemaakt van een antennelocatie op St. Kitts. RWS ZD zal voor het gebruik van de AIS-data een

overeenkomst afsluiten met de Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied.

Beschikbaarheid Walradar - Ook in 2016 is de Kustwacht geconfronteerd met een geringere beschikbaarheid van het walradarsysteem op Aruba, Curaçao en Bonaire door uitval van systeemonderdelen. Ondanks dat was de beschikbaarheid van het systeem in 2016 met 93% slechts 2% onder de contractuele norm. Dit is aanzienlijk beter dan de situatie in 2015.

Sababank beleid - Na een daling in het jaar 2015 van 50% van het aantal overtredingen op de Saba bank, heeft deze trend zich niet voortgezet in het jaar 2016. Het aantal overtredingen is voor het jaar 2016 op hetzelfde niveau als 2015, namelijk 16 uitgeschreven processen-verbaal. Net als in 2015 geven de meeste overtreders aan niet bekend te zijn met het overvaarverbod, hoewel de elektronische zeekaarten sinds het voorjaar van 2016 zijn aangepast om het gebied te markeren.

De Kustwacht zal het Ministerie van Infrastructuur en Milieu via de Dutch Caribbean Nature Alliance adviseren om aan het verbod meer bekendheid te geven in tijdschriften of via mediakanalen die gericht zijn op de doelgroepen. Het Openbaar Ministerie stuurt de reders een brief waarin het maximum straffen van de overtreding worden aangegeven. De reders nemen dit hoog op. Op het moment dat het voor het Openbaar Ministerie duidelijk is dat de boodschap is begrepen en dat er maatregelen zijn genomen om volgende overtredingen te voorkomen, wordt vooralsnog niet verder vervolgd.

In 2017 zal wat de Kustwacht betreft een schikkingsvoorstel volgen voor schepen van reders waarvan blijkt dat die het verbod meerdere keren hebben overtreden. Indien de reders dit voorstel niet aannemen, is de volgende stap dat vervolging van de overtreding door het Openbaar Ministerie wordt nagestreefd.

Met de komst van een VHF-systeem op Saba zou het voor het Joint Rescue and Coordination Center (JRCC) van de Kustwacht makkelijker worden om de kapiteins te waarschuwen dat zij een verboden gebied gaan binnenvaren en dat zij hun koers moeten aanpassen. Op dit moment is dat met het huidige systeem niet mogelijk. Dit heeft namelijk alleen bereik op de Benedenwindse eilanden.

Klachtenbehandeling - In het jaar 2016 zijn er geen klachten ontvangen die betrekking hadden op de wijze van optreden van de Kustwacht tijdens patrouilles op het water. Er zijn wel twee klachten binnengekomen die betrekking hebben op onverantwoord rijgedrag door twee kustwachters buiten diensttijd. Deze twee klachten zijn conform de daarvoor geldende procedure afgehandeld. De klagers zijn geïnformeerd over de uitkomst.

Het streven voor het jaar 2017 is om het aantal klachten verder te minimaliseren en de klantvriendelijkheid verder te versterken door meer contact te hebben met maritieme doelgroepen, zoals vissers, duikscholen en eigenaars van jachten.

Preventief Medisch Onderzoek - In het jaar 2015 heeft de Kustwacht zich aangesloten bij het wetenschappelijke en internationale onderzoek naar de lichamelijke belasting tijdens het varen met de Super-RHIB. Met dit onderzoek wordt een beeld gekregen van de effecten die het varen met de super-RHIB heeft op de fysieke gesteldheid van de individuele bemanningsleden. De onderzoeken zijn in het najaar van 2016 uitgevoerd. Hierbij zijn tien executieve kustwachters van het Steunpunt Curaçao medisch onderzocht op hun lichamelijke fitheid in verband met hun dagelijks werk op de Super-RHIB's. Van de individuele onderzoeken is per persoon een rapport opgesteld met aanbevelingen hoe zij hun eigen gezondheid permanent kunnen verbeteren en onderhouden. Het is de bedoeling om dit onderzoek in 2017 ook op de Steunpunten van Aruba en Sint Maarten te laten uitvoeren.

Veiligheid & Milieu - Op Steunpunt HATO is in 2016 een begin gemaakt met het uitvoeren van een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E). Voor de inventarisatie is er zoveel mogelijk het model van CZMCARIB aangehouden, waaronder - bij gebrek aan lokale wetgeving - ook de Nederlandse wetgeving op dat gebied. De zes grootste risico's zijn geïnventariseerd en worden nu verder uitgewerkt door het nieuwe Hoofd Algemene Dienst van Hato. Hij krijgt daarbij begeleiding van de veiligheidskundige van CZMCARIB en een stagiaire Integrale Veiligheidskunde van de Haagse Hogeschool. De vacature van de veiligheidskundige (om het proces met de nodige kennis te begeleiden) doet zich voelen. Het voornemen is om in 2017 de vacature van de veiligheidskundige te

vullen. Deze veiligheidskundige gaat samen met de Hoofden Algemene Dienst van de andere Steunpunten de Risico Inventarisatie opzetten en begeleiden.

Initiële Opleiding - In 2016 hebben de aspiranten van de Kustwacht in het kader van hun initiële opleiding de basispolitieopleiding afgerond. Deze basispolitieopleiding werd onder de verantwoordelijkheid van de Nederlandse Politieacademie op Bonaire gegeven. In overleg met de politieacademie is de opleiding zo ingericht dat voldoende aandacht kan worden besteed aan de benodigde Kustwacht specifieke (maritieme) onderdelen. Begin 2016 is een tweede opleiding gestart, waarbij locatie van de opleiding ditmaal Curaçao is. Naast 9 aspiranten van de Kustwacht nemen 10 aspiranten van het politiekorps Bonaire deel aan de opleiding.

ACTPOL - ACTPOL is in 2015 geïmplementeerd, inclusief het opleiden van het betrokken personeel. De vullingsgraad van ACTPOL door de gebruikers bleek in 2016 nog onvoldoende. Het is daarom noodzakelijk om in 2017 een aparte werkgroep de opdracht te geven dit om te buigen en aanbevelingen te doen hoe IGO strakker geïmplementeerd en uitgevoerd moet gaan worden. IGO moet immers leiden tot het efficiënter inzetten van personeel en middelen.

Nederlandse registratie van DASH-8 - Begin oktober 2016 is er een technicus van North East Engineering (NEE) op Curaçao geweest om testen uit te voeren op de DASH-8 als onderdeel van het NEE certificatieplan en aansluitend de evaluatie door Transport Canada Civil Aviation (TCCA). Het vervolgplan is dat de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) de stukken zal evalueren alvorens over te gaan op Nederlandse PH-registratie, waarbij PH op Nederland duidt (H staat voor Holland).

Het registratieproces van de twee DASH-8 vliegtuigen in het NL-Register is nagenoeg afgerond. In februari zijn de testvluchten succesvol uitgevoerd waarna de laatste administratieve afhandeling is aangevangen. Zodra de vliegtuigen PH-geregistreerd zijn, vallen deze onder het toezicht van de Militaire Luchtvaart Autoriteit (MLA) en het ministerie van Inspectie Leefomgeving en Transport ILT.

Lange Termijn Plan - Het nieuwe Lange termijn Plan 2019-2028 is gedurende het jaar opgesteld en in concept gedeeld met de landen en betrokken instanties.

Maritiem Informatie Knooppunt (MIK) - Per 1 augustus 2016 is bij het MIK/afdeling Informatie, na een vacante periode van veertien maanden, een nieuw hoofd geplaatst. Onverminderd wordt ingezet op Informatie Gestuurd Optreden (IGO), waarbij hard wordt gewerkt aan de opbouw van het lokale, interlokale en internationale Intel netwerk. Twee Intel-medewerkers van de Koninklijke Marechaussee Caribisch Gebied en een Intel-medewerker van de (Nederlandse) Nationale Politie zijn inmiddels aangesloten bij het MIK hangende formalisering van de hele informatie organisatie bij de Kustwacht. De capaciteitsinzet vanuit de Flexibele Pool van de KMar zal binnenkort worden geformaliseerd in samenspraak met de KMar. Binnen afzienbare tijd zal het MIK ruimer worden gehuisvest met het oog op uitbreiding van de capaciteit en werkzaamheden. Om de Informatie-organisatie van de Kustwacht Caribisch Gebied nog efficiënter te benutten, zullen het MIK en de Lokale Informatie Knooppunten (LIK's) van de steunpunten intensiever moeten gaan samenwerken.

Integriteit - In 2015 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de integriteitsbeleving van medewerkers op het kustwachtcentrum en de integriteitsgevoelige plekken op het werk. Naar aanleiding van dit onderzoek is een rapport opgemaakt. De Directeur Kustwacht heeft een commissie ingesteld die met de aanbevelingen van het onderzoek aan de slag is gegaan. De adviezen van deze commissie zijn ook gedurende het jaar 2016 met de Directeur besproken en een aantal is reeds geïmplementeerd, zoals de striktere regels bij het gebruik van mobiele communicatie apparatuur tijdens werktijd. In de eerste helft van 2017 zal een zelfde integriteitsonderzoek plaatsvinden op de Steunpunten St. Maarten, Aruba, Curaçao en Hato om een volledig beeld te kunnen krijgen. Dit onderzoek stond voor 2016 gepland, maar is uitgesteld wegens de besparingen in 2016 als gevolg van de koersverschillenproblematiek.

In september 2016 is door de hoofden van de verschillende politiediensten van Curaçao en de betrokken vakbonden een nieuwe gedragscode ondertekend. De Kustwacht is vanaf het begin bij dit initiatief betrokken en heeft de gedragscode medeondertekend.

2. Doelstellingen en resultaten

2.1. Inleiding

In dit hoofdstuk komen de resultaten van de Kustwacht in 2016 aan bod. Deze resultaten worden steeds gekoppeld aan de doelstellingen van het Jaarplan 2016. Paragraaf 2.2. toont een algemeen overzicht van de resultaten op alle taakgebieden van de Kustwacht. Paragraaf 2.3. zet de resultaten in het operationele domein uiteen. Paragraaf 2.4 en 2.5 bevatten de resultaten in respectievelijk het personele en materiële domein.

2.2. Algemeen overzicht van resultaten per taakgebied

Deze paragraaf bevat de totaalresultaten van de Kustwacht op het gebied van opsporing, toezicht en dienstverlening. Tabel 1 omvat het totaalresultaat van de opsporing en de SAR inzet. In Tabel 2 wordt het aantal uitgevoerde controles getoond en toegelicht.

2.2.1. Resultaten opsporing, toezicht en SAR

In 2016 heeft de Kustwacht de onderstaande resultaten behaald. (Tabel 1)

Opsporingsresultaten 2016				
Taakgebied	Steunpunt Aruba	Steunpunt Curaçao (inclusief Bonaire)	Steunpunt St. Maarten (inclusief Saba en Sint Eustatius)	Totaal resultaat
Drugsbestrijding operaties	1874 kg bij 6 acties	1506,1 kg bij 7 acties	192,3 kg bij 2 acties	3572,4 kg bij 15 acties (2772,1 kg cocaïne en 800,3 kg marihuana) (2015: 8782,7 kg, 2014: 1100,9 kg, 2013: 2185 kg, 2012: 813 kg, 2011: 827 kg)
Vuurwapens en munitie	0	13	4	17 vuurwapens onderschept (2015: 0, 2014: 4, 2013: 2, 2012: 5, 2011: 8)
Illegale immigratie [aantal illegalen]	26	60	36	122 illegalen (2015: 88, 2014: 5, 2013: 43, 2012: 44, 2011: 27)
Scheepvaart toezicht [aantal PV's]	64	119	85	269 overtredingen ² waarbij PV is opgemaakt (2015: 367, 2014: 250, 2013: 271, 2012: 402, 2011: 282)
Milieudelicten [aantal PV's]	3	2	2	7 overtreding waarbij PV is opgemaakt (2015: 6, 2014: 3, 2013: 1, 2012: 4, 2011: 4)
Illegale visserij [aantal PV's]	13	27	6	46 overtredingen waarbij PV is opgemaakt (2015: 40, 2014: 47, 2013: 26, 2012: 37, 2011: 51)
Search and Rescue (SAR)	67 acties en in totaal 15 personen gered.	50 acties en in totaal 16 personen gered.	13 acties en in totaal 3 personen gered.	130 keer in actie gekomen en in totaal 34 personen gered. (2015:167 keer in actie gekomen en in totaal 54 personen gered. 2014: 200 keer in actie gekomen en in totaal 49 personen gered. 2013: 304 keer in actie gekomen en in totaal 92 personen gered, 2012: 263 keer in actie gekomen en in totaal 49 personen gered.)

² inclusief ophoging met 1 PV van West Indian Guard Ship (WIGS)

Toelichting

a) Drugsbestrijdingsoperaties, vuurwapens en munitie

In 2016 heeft de Kustwacht in totaal vijftien drugstransporten onderschept. Daarbij is ruim 3572 kg verdovende middelen aangetroffen. Voor wat betreft de hoeveelheden in beslag genomen drugs, laten de afgelopen jaren een wisselend beeld zien. Het gemiddelde over de afgelopen vijf jaar ligt op 3290 kg. De grootte van de ladingen laat een geleidelijke groei zien. E.e.a. houdt verband met een wereldwijde toename van het aanbod van drugs.

In 2016 zijn bij de uitgevoerde controles en acties 17 illegale vuurwapens aangetroffen.

b) Grensbewaking en douanetoezicht/illegale immigratie

De Kustwacht heeft in 2016 in totaal 122 illegalen aangehouden. De resultaten vertonen de afgelopen jaren een lichte toename, maar zijn nog niet verontrustend te noemen. In 2016 is vanuit Venezuela een toename van illegale immigratie naar de ABC eilanden waargenomen. Er is tevens geconstateerd dat deze immigratie soms gepaard gaat met andere criminele activiteiten zoals de smokkel van drugs en wapens. De Kustwacht draagt aangehouden illegalen over aan de immigratiediensten van het betrokken land (Aruba, Curaçao, Sint Maarten of Nederland). Deze diensten stellen vervolgens o.a. onderzoek in of de illegale immigratie verband houdt met mensenhandel of -smokkel.

c) Scheepvaarttoezicht

In 2016 heeft de Kustwacht 269 processen-verbaal (PV) uitgeschreven voor overtredingen van scheepvaartvoorschriften.

Het grootste deel van de overtredingen betrof administratieve onvolkomenheden, zoals het niet kunnen tonen van de benodigde vaardocumenten en vergunningen. Daarnaast is opgetreden tegen overtredingen, zoals het varen onder invloed, te snel of roekeloos varen en het hierbij in gevaar brengen van andere vaartuigen of watersporters. Deze overtredingen vinden hoofdzakelijk plaats nabij de drukbezochte toeristische plaatsen van de eilanden.

De jaarlijkse Fuikdag op Curaçao is - dankzij een met de overige ketenpartners opgezette, preventieve operatie - ook in 2016 succesvol verlopen. Door strengere controles was de overlast minder dan in voorgaande jaren.

d) Milieutoezicht

De Kustwacht besteedt tijdens haar patrouilles ook nadrukkelijk aandacht aan vervuiling van zee, kust en stranden. In 2016 heeft de Kustwacht zeven overtredingen geconstateerd en is proces-verbaal opgemaakt.

e) Visserijtoezicht

De Kustwacht heeft in 2016 in totaal 46 overtreders van de visserijvoorschriften geverbaliseerd. Dat ligt in lijn met de resultaten van de afgelopen 3 jaar.

f) Search and Rescue, rampenbestrijding

De Kustwacht heeft in 2016 in totaal 141 SAR-meldingen ontvangen. In 130 gevallen is opvolging van de melding door het Redding en Coördinatie Centrum (RCC) van de Kustwacht noodzakelijk gebleken waarbij, veelal samen met partners, daadwerkelijk assistentie is verleend. Daarbij zijn in totaal 34 mensen gered.

De Kustwacht werkt op SAR-gebied nauw samen met de civiele reddingsorganisaties *Citizens Rescue Organisation Curaçao* (CITRO), *Search and Rescue Foundation Aruba* (SARFA) en de *Sea Rescue Foundation* te Sint Maarten (SRF).

2.3. Operaties

2.3.1. Controles

In het Jaarplan 2016 zijn in het kader van de effectiviteitsmeting voor de Kustwacht op basis van ervaringsgegevens aanvullende normen opgesteld voor kwantificering van de resultaten van de Kustwacht. Deze normen zijn in eerste instantie vooral gericht op het meten van de operationele inzet en worden onder andere uitgedrukt in het aantal door de Kustwacht uit te voeren controles per eenheid. Dit is gebaseerd op ervaringsgegevens. De controles betreffen zowel de preventieve controles op handhavinggebied als controles in het kader van opsporingstaken.

De controle resultaten over 2016 zijn opgenomen in onderstaande tabel (Tabel 2)

Aantal controles 2016			
Eenheid	Norm Jaarplan	Totaal 2016	%Resultaten/ Norm 2016
Panther (Aruba)	120	125	104%
Jaguar (Curaçao)	120	112	93%
Poema (Sint Maarten)	120	123	103%
Totaal Cutters	360	360	100%
Lichte vaartuigen Aruba	500	633	126%
Lichte vaartuigen Curaçao	500	781	156%
Lichte vaartuigen Sint Maarten	500	534	107%
Totaal Lichte vaartuigen	1500	1948	130%
WIGS boarding team	150	69	46%
SAR			
	Norm Jaarplan	Gerealiseerd	
% opvolgen SAR-melding	100%	100%	

Toelichting

Het totaal aantal gerealiseerde controles door de Cutters in 2016 ligt op de jaarnorm (gerealiseerd 360 controles, jaarnorm 360 controles). De onderrealisatie van de Jaguar wordt veroorzaakt door een combinatie van minder vaardagen als gevolg van technische problemen en het niet beschikbaar zijn van de bijboot.

Het totaal aantal gerealiseerde controles in 2016 van de lichte vaartuigen ligt ruim boven de jaarnorm (gerealiseerd 1948 controles, jaarnorm 1500 controles).

Door het uitvoeren van meerdere tactische operaties in 2016, waarbij de positie van het schip niet mocht worden vrijgegeven en er daarom geen standaard controles werden uitgevoerd, heeft het WIGS op het gebied van controles door het boarding team met 46% ondergerealiseerd.

Parallel aan de controles op het water is door de maritieme steunpunten ook op het land (langs de kuststrook) gepatrouilleerd in samenwerking met de ketenpartners. In 2016 zijn in totaal 1731 landpatrouille uren gerealiseerd door de maritieme steunpunten. Dit is substantieel meer dan vorig jaar (2015: 1394). Reden hiervoor is onder andere de intensivering in de samenwerking met de immigratiedienst. Veel van de extra landpatrouilles zijn uitgevoerd door personeel dat op dat moment niet was ingedeeld op een varende eenheid van de Kustwacht. Deze controles maken geen deel uit van de Prestatie-indicatoren en zijn daarom niet opgenomen in bovenstaande tabel. Daarnaast zijn door alle steunpunten duikscholen en botenverhuurbedrijven bezocht en is o.a. voorlichting gegeven over het gebruik van de diverse veiligheidsmiddelen.

2.3.2. Vaardagen/-uren

Deze paragraaf bevat de resultaten van, en de toelichting op, de inzet van de varende en vliegende eenheden van de Kustwacht (Tabel 3 en 4) en de inzet van defensiemiddelen (tabel 5). De resultaten zijn gekoppeld aan de normstelling in het Jaarplan 2016. Tabel 3 omvat het totaalresultaat voor de inzet van de varende eenheden en tabel 4 heeft betrekking op de inzet van de DASH-8 patrouillevliegtuigen en de AW-139 helikopters. Tabel 5 geeft inzicht in de inzet van het stationsschip en van de boordhelikopter. Voor de inzet van het walradarsysteem, dat de operaties van de varende en vliegende eenheden ondersteunt, is geen norm gesteld anders dan dat het systeem contractueel ten minste 95% van de tijd beschikbaar is. Hieraan is in 2016 met een beschikbaarheidspercentage van 93% niet geheel voldaan, onder andere doordat niet alle onderhoud kon worden uitgevoerd omdat de veiligheid bij het in de radarmast klimmen niet kon worden gewaarborgd.

De resultaten voor de varende eenheden zijn opgenomen in de onderstaande tabel (Tabel 3)

Organieke Kustwachteenheden	Norm Jaarplan	Gerealiseerd	%Resultaten/norm
Kustwachtcutter Panter	120 vaardagen	124	104%
Kustwachtcutter Jaguar	120 vaardagen	108	90%
Kustwachtcutter Poema	120 vaardagen	120	100%
Totaal Cutters	360 vaardagen	353	98%
Super-RHIBS Steunpunt Aruba Patrouille	1.225 vaaruren	1694	138%
Super-RHIBS Steunpunt Curaçao Patrouille	1150 vaaruren	1321	115%
Super-RHIBS Steunpunt Sint Maarten Patrouille	1150 vaaruren	1783	155%
Super-RHIBS Steunpunt Aruba Thema	1.225 vaaruren	1102	90%
Super-RHIBS Steunpunt Curaçao Thema	1150 vaaruren	1141	99%
Super-RHIBS Steunpunt Sint Maarten Thema	1150 vaaruren	704	61%
Totaal Super-RHIBS	7050 vaaruren	7745	110%
Justice 20 Steunpunt Aruba Patrouille	75 vaaruren	50	66%
Justice 20 Steunpunt Curaçao Patrouille	150 vaaruren	691	461%
Justice 20 Steunpunt Sint Maarten Patrouille	150 vaaruren	77	51%
Justice 20 Steunpunt Aruba Thema	75 vaaruren	13	18%
Justice 20 Steunpunt Curaçao Thema	150 vaaruren	469	131%
Justice 20 Steunpunt Sint Maarten Thema	150 vaaruren	100	67%
Totaal Justice 20	750 vaaruren	1400	186%

Toelichting

Het totaal aantal vaardagen voor de Cutters is voor 98% gerealiseerd. De onderrealisatie van de Jaguar komt voort uit gemiste vaardagen door een probleem met de generator.

Met de lichte vaartuigen zijn in 2016 in totaal 9145 vaaruren gemaakt. 7745 uren door de Super-RHIBS en 1400 uren door de Justice 20. Hoewel het totaal aantal uren boven de norm ligt, is een onderrealisatie zichtbaar bij de vaaruren die een thema betreffen.

Het gebrek aan zogenaamde projectvoorbereidingscapaciteit voor de uitrol van thema's en de nog beperkte, sturende rol van het OM op dit gebied heeft ertoe geleid dat het aantal thema's dat moet worden uitgevoerd, nog niet geheel is gehaald. Als gevolg daarvan blijft ook de inzet van eenheden voor een thema achter. In 2017 moet ingezet worden op een intensievere rol van OM en het versterken van de kwalitatieve en kwantitatieve capaciteit bij de Kustwacht zodat het aantal thema's en de daaraan gerelateerde inzet kan toenemen.

De overrealisatie van het aantal vaaruren van de Justice wordt veroorzaakt door een permanente bezetting van de post op Bonaire, waar dagelijks patrouilles met de Justice worden uitgevoerd. Het aantal vaardagen in het Jaarplan – waarvan de norm nu is gesteld op het aantal van 10 per maand -

zal moeten worden bijgesteld op basis van de permanente bezetting.

2.3.3. Vliegende eenheden

De resultaten voor de vliegende eenheden zijn opgenomen in de onderstaande tabel (Tabel 4)

Vliegreun DASH-8 Luchtverkenningseapaciteit 2016			
Eenheid	Norm Jaarplan	Gerealiseerd	%Resultaten/norm
DASH-8	1900	1900 ³	100%
Vliegreun AW-139 helikopter 2016			
Eenheid	Norm Jaarplan	Gerealiseerd	%Resultaten/norm
AW-139 helikopter	1000	1003	100%

Toelichting

De geplande vliegreun voor de DASH-8 patrouillevliegtuigen zijn net als in 2015 en 2014 volledig gerealiseerd. De DASH-8 vliegtuigen zijn gedurende het jaar probleemloos ingezet en zijn nog altijd een zeer effectief middel voor de inzet op alle taakgebieden van de Kustwacht.

Er zijn in 2016 met de AW-139 helikopter 1003 vliegreun gerealiseerd, dit is 100% van de gestelde jaarnorm.

2.3.4. Inzet defensiemiddelen

Resultaten met betrekking tot de inzet defensiemiddelen (Tabel 5)

Vaardagen stationsschip 2016			
Eenheid	Norm Jaarplan	Gerealiseerd	%Resultaten/norm
Stationsschip	92	81	88%
Vliegreun Cougar 2016			
Eenheid	Norm Jaarplan	Gerealiseerd	%Resultaten/norm
Cougar / boordhelikopter	290	231	80%

Toelichting

In 2016 hebben achtereenvolgens Zr. Ms. Friesland (tot 8 januari), Zr. Ms. Zeven Provinciën, Zr. Ms. Groningen en Zr. Ms. Holland als stationsschip onder andere de Kustwachttaken uitgevoerd. Van deze vier is Zr. Ms. Zeven Provinciën een Luchtverdediging Commando Fregat (LCF). De andere schepen betroffen een Ocean-going Patrol Vessels (OPV) van de Hollandklasse. Van de geplande 92 vaardagen die beschikbaar worden gesteld voor de Kustwacht zijn 81 dagen gerealiseerd. Dit als gevolg van prioriteitstelling van het operationeel commando, CZMCARIB. Deze prioriteitstelling heeft geleid tot mindere presentie en taakuitvoering van het stationsschip bij met name de Bovenwindse eilanden. Deze verminderde inzet heeft geen nadelige gevolgen gehad voor de effectiviteit.

Van deze dagen hebben de schepen 55 procent van de tijd geopereerd nabij de Bovenwindse eilanden. In 2016 is een start gemaakt met *thematisch* optreden met inzet van het Stationsschip. Alle schepen hebben één of meerdere malen de kustwachtthema's, in het kader van 'operatie Sabes' en 'operatie Lock down' uitgevoerd. Zo is "Sabes" gericht op het aanpakken van de drugsaanvoerlijn vanuit Venezuela naar de bovenwindse eilanden en vindt bij "Lock down" in samenwerking met de ketenpartners 100%-controle plaats van de scheepvaart, waarbij de scheepsbewegingen in kaart worden gebracht.

Gedurende de inzetperiodes voor de Kustwacht hebben alle drie de schepen een Kustwacht

³ Exclusief 258 uur gevlogen voor CTG 4.4

boardingteam geëmbarkeerd gehad. Deze gecombineerde teams van de diverse Steunpunten brengen veel lokale kennis aan boord. Zodoende werd gezamenlijk met het scheepsboardingteam effectief opgetreden. Naast het Boardingteam hebben de stationsschepen ook liaison officieren van andere Bovenwindse eilanden (St. Kitts and Nevis / Anguilla) geëmbarkeerd. Dit om gezamenlijk patrouilles uit te voeren en kennis te delen en internationale samenwerking te bevorderen. Dit is als zeer nuttig ervaren en zal in 2017 worden gecontinueerd.

Omdat in 2015 de stationsschepen van de Koninklijke Marine niet konden worden uitgerust met een geschikte maritieme helikopter voor de periode dat ze voor de Kustwacht hebben gevaren, heeft het Ministerie van Defensie een Cougar helikopter gestationeerd op het vliegveld Hato te Curaçao. Vanaf juli 2016 kon de Koninklijke Marine de stationsschepen weer uitrusten met een NH-90 boordhelikopter en werd de stationering van de Cougar helikopter beëindigd. De Cougar helikopter heeft samen met de boordhelikopters 80% van de geplande vliegreuen gerealiseerd.

In 2016 heeft de kustwacht met verschillende eenheden in totaal 446 presentiedagen bij de BES gerealiseerd (norm is 240 dagen - 120 bij Bonaire en 120 bij Saba en Sint Eustatius). Hiervan zijn er 310 dagen bij Bonaire en 152 dagen bij Saba en Sint Eustatius uitgevoerd. De permanente bezetting van de post Bonaire heeft fors bijgedragen aan de overrealisatie van de presentiedagen.

2.4. Personeel

2.4.1. Formatieontwikkeling Kustwacht (inclusief werving)

De Kustwacht telt 242 formatieplaatsen (inclusief de directeur Kustwacht). Op 31 december 2016 had de Kustwacht een bezettingsgraad van 89.5 procent (dit is exclusief acht personen in de lopende initiële opleidingen). De stijging van twee procent ten opzichte van 2015 komt door de kandidaten uit de Kustwachtvakopleiding (KVO) 2014-2016, die hun opleiding hebben afgerond en nu in het bestand meetellen én de nieuwe medewerkers op het JRCC.

Op de steunpunten zijn er alleen nog vacatures in kaderfuncties. Deze vacatures worden opengesteld als de medewerkers die deze functies zouden kunnen bekleden, voldoende ervaring hebben opgebouwd om door te groeien. Horizontale instroom blijkt voor deze functies nauwelijks te realiseren.

2.4.2. Opleiden en Trainen

De nieuwe lichter aan de Opleiding Caribische Politie en Kustwacht (OCPK, voorheen Kustwacht Vak Opleiding) is in februari 2016 van start gegaan. Het gaat hier om drie⁴ kandidaten van elk eiland. De vorige lichter heeft in oktober 2016 de opleiding voltooid. Er zijn drie kandidaten van Curaçao en drie kandidaten van Aruba op de betreffende Maritieme Steunpunten als Kustwachter begonnen. Deze laatstgenoemde lichter is de eerste lichter die opgeleid is door de Politie Academie Nederland. Hun inzet op de steunpunten zal worden geëvalueerd en besproken met de Politie Academie Nederland.

In 2016 is onverminderd energie gestoken in het verkrijgen van de vaarbevoegd voor de bemanningen van de Cutters. De bemanning heeft nu alle benodigde aanvullende cursussen gevolgd. Alle bemanningsleden hebben de verplichte cursus Safety Awareness en Designated Security Duties gevolgd die in 2017 een eis is binnen het Internationaal Verdrag van opleiding, diplomering en wachtdiensten voor zeevarenden (STCW). Reguliere, aanvullende en herhalingscursussen betreffen een doorlopend proces. Het blijft een grote uitdaging om medewerkers geschikt te maken en te houden voor de technische functies aan boord van de Cutters.

Een nieuwe groep Operators voor het Rescue Coordination Centre is opgeleid in het gebruik van de apparatuur en de toepassing van de standard operating procedures. Daarnaast heeft een aangewezen groep van stafleden integriteitstrainingen gevolgd. Het is de bedoeling dat deze groep de in september 2016 getekende integriteitscode gaat introduceren bij de Kustwacht.

⁴ Eén van de drie kandidaten van Curaçao heeft in december de opleiding op eigen verzoek verlaten.

In mei 2016 is begonnen met de opleiding van drie lokale Sensor Operators voor de DASH-8. Deze opleiding gaat gefaseerd van start. Twee van deze drie kandidaten behoren hun praktijkopleiding eind 2016 afgerond te hebben en de derde kandidaat begint met zijn praktijkopleiding zodra de eerste van de voorgaande kandidaten klaar is.

Veel trainingen zijn ingeperkt of niet opgestart vanwege besparingsmaatregelen. Slechts de meest noodzakelijke trainingen en opleidingen zijn gegeven teneinde de vaar- en vliegbevoegdheid van het personeel niet in gevaar te brengen. Dit heeft het nodige gevraagd van de creativiteit van de verschillende steunpunten. Steunpunt Curaçao heeft veel energie gestoken in teambuilding en on-the-job training. Op Sint Maarten zijn enkele medewerkers op eigen initiatief met opleidingen begonnen.

Op Aruba heeft de focus gelegen op kennisdeling door het samenwerken met partnerdiensten.

2.4.3. Organisatorische betrokkenheid van het personeel

Integriteit

In het tweede kwartaal van 2016 is de Kustwacht gevraagd deel te nemen aan de totstandkoming van een Gedragscode Integriteit Justitieorganisaties. Deze code was een initiatief van het Opleidingsinstituut voor Rechtshandhaving en Veiligheidszorg en het Korps Politie Curaçao. Hierbij hebben het NCB-Interpol, Landsrecherche Curaçao en de Kustwacht zich aangesloten. De eigen inspanningen van de Kustwacht sluiten naadloos aan bij hetgeen in de code is opgenomen. Ook de integriteitscommissie van de Kustwacht heeft het nodige werk verzet, waardoor de Kustwacht op een aantal gebieden voorloopt op de andere instanties. Desalniettemin is ervoor gekozen samen op te trekken met de andere instanties omdat de code daarmee intern beter wordt geaccepteerd en extern breder wordt gedragen.

In november 2016 heeft het OM op Curaçao één medewerker van het Rescue Coordination Center aangehouden op basis van het vermoeden van betrokkenheid bij strafbare feiten. Op aangeven van de Kustwacht zelf was het OM enige tijd voor de aanhouding begonnen met een onderzoek naar de betreffende persoon. De zitting is in 2017 gepland.

Rechtspositionele ontwikkelingen

De behandeling van de verzoeken aan de verschillende landen betreffende aanstelling, bevordering, waarneming en detachering verlopen nog steeds traag. Aruba heeft in de eerste helft van 2016 alle verzoeken van 2015 weggewerkt en is helemaal bij. Eind december stonden voor Aruba alleen enkele verzoeken met een looptijd van minder dan 6 maanden open. Op Sint Maarten heeft het afhandelen van de verzoeken tot aan de verkiezingen een vlucht genomen. Hierna is de afhandeling van verzoeken stilgevallen. Met name de afstemming tussen het Ministerie van Justitie en het Kabinet van de Gouverneur vergt daar veel tijd. Op Curaçao is het zoeken naar de juiste modus om de verzoeken af te handelen. In 2016 zijn er nauwelijks verzoeken afgehandeld en is de lijst met openstaande verzoeken gegroeid, naar meer dan 50 uitstaande Landsbesluiten.

Medezeggenschap

In 2016 is bij steunpunt Hato - wegens het vertrek van enkele leden - de nieuwe Medezeggenschapsraad (MR) geïnstalleerd. Verder hebben de Medezeggenschapsraden hun reguliere taken kunnen uitvoeren.

2.4.4. Prestatie-indicatoren

Op personeelsgebied zijn in het Jaarplan 2016 vier prestatie-indicatoren benoemd.

De resultaatgemiddelden over 2016 zijn opgenomen in de navolgende tabel 6. Dit zijn gemiddelde percentages voor de Kustwacht als geheel; de percentages per steunpunt kunnen hiervan afwijken.

Tabel 6 Personele prestatie-indicatoren

Personele prestatie-indicatoren		
	Norm Jaarplan	Gerealiseerd
Verzuim personeel	5%	4,0 %
Opleidingsrendement	80%	90% ⁵
Personele gereedheid	80%	89%
Personele bezettingsgraad	80%	89.5%

2.5. Materieel

2.5.1. Kleine Vaartuigen

Cutters

Cutter Poema en Panter ondergingen in 2016 een externe dokking in Suriname, gecombineerd met een *Lloyds Special Survey*. Cutter Jaguar kreeg regulier onderhoud op Curaçao. In 2016 is het single engine concept op alle Cutters uitgevoerd. Het single engine concept houdt in dat de Cutters op één van de twee motoren varen.

2.5.2. Lichte vaartuigen

Super-RHIB's

Gemiddeld zijn in 2016 zes Super-RHIB's gelijktijdig operationeel geweest, waarvan er per steunpunt in de regel twee beschikbaar waren. De leeftijd en (technische) kwetsbaarheid van deze eenheden vraagt een continue onderhoudsinspanning, zowel in mankracht als in geld.

Vervanger Super-RHIB: Metal Shark Defiant 38'

Op 14 december 2016 is door de US Coast Guard het contract met fabrikant *Metal Shark* ondertekend voor de bouw en levering van 12 interceptors als vervanging van de Super-RHIB. De levering van de nieuwe interceptors zal 4 tot 6 maanden later zijn dan gepland en nu plaatsvinden in de periode van november 2017 tot mei 2018.

Bijboten

De materiële beschikbaarheid van de bijboten was in 2016 beneden de norm. Storingen konden niet adequaat worden verholpen vanwege onvolledige oplevering van *Integrated Logistic Support*-producten vanuit nieuwbouw (configuratie en voorraad). De Defensie Materieel Organisatie (DMO) werkt aan het oplossen van deze restpunten uit de nieuwbouwfase. Daarnaast laat de kielstrip van de bijboot met enige regelmaat los. In overleg met de technische afdeling van de DMO zijn de Poema en Panter aangepast tijdens hun dokkingen. Uitvoering op de Jaguar volgt tijdens de eerstvolgende dokking, eind 2017.

Justice 20' Boston Whaler

Kleine storingen en onderhoud werden snel hersteld/uitgevoerd, waardoor de eenheden conform norm materieel gereed waren.

2.5.3. Overige systemen en bedrijfsvoering

VHF vervangingsproject

Afronding van de uitrol van het VHF-netwerk heeft in 2016 vertraging opgelopen vanwege overplaatsing van de projectleider. De geplande uitrol op de bovenwinden heeft daardoor niet kunnen plaatsvinden. De oplevering op de benedenwindse eilanden is niet volledig uitgevoerd, waardoor het systeem onvoldoende is te gebruiken en te onderhouden. Het ontbreekt op dit moment aan een nieuwe projectleider, waardoor de planning van de uitrol en oplevering van het project onduidelijk zijn voor de Kustwacht. De Kustwacht

⁵ Van de opleidingen die ondanks de besparingsmaatregelen plaatsvonden, heeft 90% de opleiding afgerond.

zal daarom het oude Chuchubi-systeem langer in gebruik moeten houden (voortzetten aflopende overeenkomst). De extra kosten die hiermee gepaard gaan, zullen binnen de begroting van Defensie worden opgevangen.

Walradarsysteem

Het walradarsysteem bevindt zich in het voorlaatste exploitatiejaar en nadert daarmee het einde van de technische levensduur. Dit uit zich in regelmatige uitval van systeemonderdelen. Ondanks dat was de beschikbaarheid van het systeem in 2016 met 93% slechts 2% onder de contractuele norm. Voor de toekomst wordt gekeken naar noodzakelijk instandhoudingsonderhoud om de beschikbaarheid van de walradar te borgen.

SAP

Binnen de Kustwacht lopen steeds meer (materieel) logistieke processen via SAP. Er wordt meer ervaring opgedaan met het systeem. Problemen worden primair in samenwerking met onderhouds-, logistieke- en inkoopafdelingen van CZMCARIB aangepakt en secundair met hulp van dito afdelingen bij de Koninklijke Marine. Knelpunten zitten nu vooral in verkeerd ingerichte configuraties en verkeerde of ontbrekende (artikel) informatie. Het extra werk dat met de introductie van SAP gepaard ging, maakt dat de ondersteuning van de eenheden in 2016 niet op alle momenten op het gewenste niveau was.

2.5.2. Vliegend materieel

DASH-8

Provincial Airlines Limited (PAL) heeft in 2016 conform het contract zorg gedragen voor een permanente beschikbaarheid van minimaal één DASH-8 vliegtuig en hierbij de gecontracteerde vliegreun gerealiseerd. PAL beschikt over een eigen onderhoudssysteem met eigen onderhoudspersoneel. De vliegtuigen zijn gestationeerd op het kustwachtsteunpunt Hato. De materiële gereedheid van de patrouillevliegtuigen was gedurende het gehele jaar naar behoren. De contractuele prestatie indicatoren *Dispatch Reliability en Mission Reliability* zijn behaald.

AW-139 helikopter

Cobham Helicopters heeft in 2016 conform het contract zorg gedragen voor een permanente beschikbaarheid van minimaal één AW139 helikopter. Ook Cobham beschikt over een eigen onderhoudssysteem en eigen onderhoudspersoneel. Beide helikopters zijn gestationeerd op het kustwachtsteunpunt Hato. De materiële gereedheid van de helikopters was gedurende het gehele jaar naar behoren. De gecontracteerde vliegreun zijn gerealiseerd.

3. Financiële verantwoording

3.1. Algemeen

Het eurobudget stond onder spanning door de hoge koers van de US-dollar en de Antilliaanse/Arubaanse gulden in 2016. Met de genomen maatregelen uit het Jaarplan⁶ is uiteindelijk het jaar afgesloten met een marginale overschrijding van het budget met 0,1%. Over het gevoerde financieel beheer van de Kustwacht is een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven door de Audit Dienst Rijk.

3.2. Financieel jaarverslag

In deze paragraaf staat de financiële verantwoording van de Kustwacht over 2016 centraal. Na een algemeen deel volgt een toelichting op de belangrijkste mutaties in de begroting over het jaar 2016. Vervolgens komt de begrotingsrealisatie aan de orde, uitgesplitst per artikelonderdeel. Hierbij worden de belangrijkste verschillen tussen begroting en realisatie nader toegelicht.

3.2.1. Algemeen

De uitgaven over 2016 worden toegelicht aan de hand van de volgende uitgavenposten.

- Lokaal personeel. Ten laste van dit onderdeel komen de salarissen, de sociale lasten, het werkgeversdeel van de pensioenbijdrage en ziektekosten, overwerk en de verschillende toelagen voor het lokaal Kustwachtpersoneel in dienst bij de Caribische landen van het Koninkrijk.
- Defensiepersoneel. Ten laste van dit onderdeel komen de salarissen, sociale lasten, overwerk en toelagen voor onregelmatige dienst van Defensiepersoneel.
- Overige personele exploitatie. Ten laste van dit onderdeel komen personele uitgaven anders dan salarissen van zowel lokaal personeel als Defensiepersoneel. Deze uitgaven zijn in sterke mate afhankelijk van de personeelssterkte en de planning van activiteiten. Het gaat hierbij onder meer over kosten voor opleidingen en dienstreizen.
- Materiële exploitatie. Bij dit artikelonderdeel zijn alle materiële uitgaven ondergebracht.
- Investeringen. Onder deze uitgavenpost vallen projecten voor de nieuwbouw van infrastructuur en aanschaf dan wel vervanging van groot materieel.
- Luchtverkenning. Onder deze uitgavenpost vallen alle uitgaven die gerelateerd zijn aan de inzet van Luchtverkenningcapaciteit en de exploitatie van steunpunt Hato (exclusief salarissen van het personeel geplaatst op Hato).
- Bijdrage Defensie Luchtverkenning. Onder deze uitgavenpost zijn de uitgaven van het vliegende personeel van de helikoptercapaciteit inzichtelijk gemaakt.

3.2.2. Begroting en realisatie 2016

Onderstaande tabel 7 geeft de realisatie weer van de Kustwacht over het jaar 2016. Minbedragen geven onderrealisatie weer, de plusbedragen een overrealisatie.

⁶ Deze maatregelen betroffen de volgende besparingen:

- het schrappen van havenbezoekers (3x2) van de cutters [€ 0,05 miljoen];
- het schrappen van niet voor de Kustwacht Vakopleiding en niet voor de vaarbevoegdheid benodigde opleidingen [€ 0,2 miljoen];
- het schrappen van niet (direct gerelateerde) operationele dienstreizen [€ 0,2 miljoen];
- het toepassen van single engine concept voor cutters, waardoor kan worden bespaard op brandstof en onderhoud [€ 0,2 miljoen].

Tabel 7 Budget en Realisatie

Budget en realisatie	Budget	Realisatie	Vershil
Lokaal personeel	€ 9.300	€ 9.220	-€ 80
Defensie personeel	€ 3.170	€ 3.633	€ 463
Overige personele exploitatie	€ 1.987	€ 2.394	€ 407
Materiële exploitatie	€ 5.440	€ 5.283	-€ 157
Subtotaal exploitatie	€ 19.897	€ 20.530	€ 633
Luchtverkenning	€ 16.413	€ 16.013	-€ 400
Totaal exploitatie	€ 36.310	€ 36.543	€ 233
Investeringen	€ 1.488	€ 1.295	-€ 193
Totaal JP 2016 (BZK)	€ 37.798	€ 37.838	€ 40
Bijdrage defensie (Luchtverkenning)	€ 733	€ 848	€ 115
Totaal Kustwacht	€ 38.531	€ 38.686	€ 155

Bedragen in € x 1000

Toelichting

Het financiële jaar van de KWCARIB omvat de periode van 1 december 2015 tot en met 30 november 2016; dit in verband met de tijdige afronding van de controlewerkzaamheden door de Audit Dienst Rijk (ADR) en de aanbidding van het verrekensstuk aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het einde van het kalenderjaar.

Lokaal personeel. Op peildatum 30 november 2016 waren niet alle inningopdrachten (facturen van de landen) ontvangen. Op basis hiervan heeft de Kustwacht zelfstandig de bedragen voor de inningsopdrachten berekend en betaald. Het tijdig ontvangen van juiste facturen van de landen blijft een aandachtspunt.

Defensiepersoneel. De realisatie is hoger dan begroot. Dit heeft verschillende oorzaken. Ten eerste heeft dit te maken met de hogere toelage buitenland. Deze toelage is afhankelijk van de koersontwikkelingen. Bij hogere dollar/gulden-koers gaat deze toelage omhoog om de hogere maandlasten deels te compenseren. Ten tweede is de loonsverhoging van het defensiepersoneel niet in de begroting van de Kustwacht gecompenseerd. Omdat deze salariskosten wel door Defensie bij de Kustwacht in rekening werden gebracht, vond hierdoor overschrijding plaats in de kustwachtbegroting. Tot slot zijn niet alle plannen gerealiseerd. Zo is de invulling van enkele functies van defensiepersoneel door gekwalificeerd lokaal personeel, conform het Jaarplan 2016, niet volledig uitgevoerd, omdat de arbeidsmarkt niet in geschikte kandidaten kon voorzien. Dit betrof onder andere sensor- en helikopteroperators.

Overige personele exploitatie. De overrealisatie op dit artikelonderdeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de inhuur van gekwalificeerd technisch personeel, CAO-tickets, tijdelijke huisvesting, woonhuisbeveiliging en initiële opleidingen. De verrekening van woonhuisbeveiliging van 2015 is in 2016 verrekend met CZMCARIB. Daarnaast is op Bonaire tijdelijke huisvesting gehuurd voor personeel dat daar patrouilles uitvoert en wordt op Sint Maarten tijdelijke huisvesting betaald in verband met detacheringen.

Materiële exploitatie. Binnen de materiële exploitatie waren de over- en onderrealisatie in balans.

Luchtverkenning. Luchtverkenning vertoont een onderrealisatie. Deze is voornamelijk te relateren aan een lagere brandstofprijs dan begroot. Daarnaast is minder uitgegeven aan munitie en dienstreizen.

Investeringen. De realisatie van investeringsprojecten verloopt door de jaren heen niet lineair. De afronding van het project vervanging VHF was gepland in 2016. Het project heeft echter vertraging opgelopen door de overplaatsing van de projectleider, waardoor een deel van het investeringsbudget nog niet aan het VHF-project is uitgegeven.

Bijdrage defensie. De overrealisatie op defensiemiddelen heeft voornamelijk te maken met hogere uitgaven aan salariskosten en het inhuren van een Helikopteroperator-trainer, omdat het Ministerie van

Defensie de militaire vacature niet kon vullen.

3.3. Financiering

De instandhouding van de Kustwacht is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de landen. De begroting van de Kustwacht wordt gefinancierd door de deelnemende landen met inachtneming van een door zorg van het Ministerie van BZK - op basis van de Rijkswet Kustwacht - vastgestelde verdeelsleutel. Op basis van afspraken uit het verleden zijn van de verdeelsleutel uitgezonderd de kosten die verband houden met luchtverkenningcapaciteit, de inzet Defensiemiddelen (die geen onderdeel uitmaken van de begroting van BZK, maar van de begroting van Defensie) en de nog niet afgeronde investeringen uit het vorige Lange Termijn Plan. Op basis van de daadwerkelijke realisatie over 2016 is in onderstaande tabel 8 het bedrag van de verdeelsleutel berekend. Het ministerie van BZK draagt zorg voor de verrekening.

Tabel 8 Bijdragen conform verdeelsleutel

Opbouw financiering	In verdeelsleutel	Buiten verdeelsleutel	Totaal
Lokaal personeel	€ 3.227	€ 406	€ 3.633
Defensie personeel	€ 7.872	€ 1.348	€ 9.220
Overige personele exploitatie	€ 2.394		€ 2.394
Materiële exploitatie	€ 5.061	€ 222	€ 5.283
Luchtverkenning		€ 16.013	€ 16.013
Investeringen	€ 1.203	€ 92	€ 1.295
Totaal JP 2016 (BZK)	€ 19.757	€ 18.081	€ 37.838

Bedragen in € x 1000

Verdeelsleutel	
Nederland 69%	€ 13.633
Curaçao 16%	€ 3.161
Aruba 11%	€ 2.173
Sint Maarten 4%	€ 790
Totaal	€ 19.757

Bedragen in € x 1000

Land	In verdeelsleutel	Buiten verdeelsleutel	Totaal	% bijdrage (excl. defensie bijdrage)
Nederland	€ 13.633	€ 18.081	€ 31.714	84%
Curaçao	€ 3.161	0	€ 3.161	8%
Aruba	€ 2.173	0	€ 2.173	6%
Sint Maarten	€ 790	0	€ 790	2%
Totaal BZK	€ 19.757	€ 18.081	€ 37.838	100%

Bedragen in € x 1000

Afkortingen

ACTPOL	ACTS (bedrijfsnaam) Politie-informatiesysteem
ADR	Audit Dienst Rijk
AFD	Audit Functie Defensie
AIS	Automatic Identification System
ATC	Air Traffic Control
BAVPOL	Bijzonder Agent van Politie
BES	Bonaire, St. Eustatius en Saba
BPS	Bedrijfsbeheerssysteem
BZK	Buitenlandse Zaken
CITRO	Citizens Rescue Organisation Curaçao
CZMCARIB	Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied
DMO	Defensie Materieel Organisatie
FIR	Flight Information Region
IGO	Informatie Gestuurd Optreden
IenM	Ministerie van Infrastructuur en Milieu
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
JIATFS	Joint Interagency Task Force South
JRCC	Joint Rescue and Coordination Center
KPC	Korps Politie Curaçao
KPI	Kritische Prestatie Indicatoren
KVO	Kustwacht Vakopleiding
LCF	Luchtverdediging Commando Fregat
LIK	Lokaal Informatie Knooppunt
LOA	Letter of Agreement
LVC	Luchtverkenningcapaciteit
LTP	Lange Termijnplan
MIK	Maritiem Informatie Knooppunt
MLA	Militaire Luchtvaart Autoriteit
MOU	Memorandum of Understanding
MR	Medezeggenschapsraad
MRCC	Maritime Rescue and Coordination Center
NAPB	Nationale Algemene Politie Bond
NEE	North East Engineering
OCPK	Opleiding Caribische Politie & Kustwacht
OM	Openbaar Ministerie
OPV	Ocean-going Patrol Vessel
PAL	Provincial Airlines Limited
PI	Prestatie-indicator
PV	Proces Verbaal
JRCC	Joint Rescue and Coordination Centre
PAL	Provincial Airlines Limited

RHIB	Rigid Hull Inflatable Boat
RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluatie
RMR	Rijks Minister Raad
SDSM	Suriname Dry-dock and Shipbuilding Company
SAT	Sea Acceptance trial
SAP	Systemen, Applicaties, Producten (software)
SAR	Search and Rescue
SARFA	Search and Rescue Foundation Aruba
SRF	Sea Rescue Foundation Saint Maarten
STCW	Standards of Training, Certification and Watch keeping for Seafarers
TCCA	Transport Canada Civil Aviation
UAV	Unmanned Aerial Vehicle
VHF	Very High Frequency
VIU	Verbeterde Uitwisseling van Informatie
WIGS	West Indian Guard Ship